

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę JT EEK statusą nurodančio dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT/EEK) taisyklė Nr. 91 — Suvienodintos variklinių transporto priemonių ir jų priekabų šoninių gabaritinių žibintų patvirtinimo nuostatos

Įtrauktas visas galiojantis tekstas iki:

pradinės taisyklės versijos 11 papildymo; įsigaliojimo data – 2008 m. spalio 15 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Ženkilai
5. Patvirtinimas
6. Bendrieji techniniai reikalavimai
7. Spinduliuojamos šviesos stipris
8. Spinduliuojamos šviesos spalva
9. Bandymo tvarka
10. Šoninio gabaritinio žibinto tipo pakeitimai ir išplėtimo patvirtinimas
11. Gamybos atitiktis
12. Baudos už gamybos neatitiktį
13. Visiškas gamybos nutraukimas
14. Už patvirtinimo bandymus atsakingų technikos tarnybų ir administracinių padalinių pavadinimai ir adresai
15. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

PRIEDAI

- 1 priedas. Erdvinei šviesos sklaidai būtini mažiausi kampai
- 2 priedas. Pranešimas dėl šoninio gabaritinio žibinto, paženklinto SM1/SM2 simboliu, tipo patvirtinimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą, tipo išplėtimo patvirtinimo ar patvirtinimo panaikinimo arba visiško gamybos nutraukimo
- 3 priedas. Patvirtinimo ženklų išdėstymas
- 4 priedas. Fotometriniai matavimai
- 5 priedas. Spinduliuojamos šviesos spalva. Pagrindinių spalvių koordinatės (spalva)
- 6 priedas. Būtiniausi gamybos atitikties kontrolės procedūrų reikalavimai
- 7 priedas. Būtiniausi inspektoriaus atliekamos bandinių atrankos reikalavimai

1. TAIKYMO SRITIS

Ši taisyklė taikoma M, N, O ir T⁽¹⁾ kategorijų transporto priemonių šoniniams gabaritiniams žibintams.

⁽¹⁾ Kaip apibrėžta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 7 priede (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2 su paskutiniais pakeitimais, padarytais Amend.4).

2. APIBRĖŽTYS
- 2.1. Šioje taisyklėje vartojamos Taisyklėje Nr. 48 ir teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios serijos pakeitimuose pateiktos apibrėžtys.
- 2.2. Šoninis gabaritinis žibintas – žibintas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą, kai žiūrima iš šono.
- 2.3. Įvairių tipų šoniniai gabaritiniai žibintai – žibintai, kurie skiriasi šiais pagrindiniais požymiais:
  - a) prekės pavadinimu arba prekės ženklu;
  - b) optinės sistemos charakteristikomis (šviesos stiprio lygiu, šviesos sklaidos kampais, kaitinamosios lempos kategorija, šviesos šaltinio moduliui ir kt.).Kaitinamosios lempos spalvos arba kurio nors filtro spalvos pakeitimas nelaikomas tipo pakeitimu.
- 2.4. Šioje taisyklėje pateiktos nuorodos į standartinę (-es) (etaloninę (-es)) kaitinamąją (-ąsias) lempą (-as) ir į Taisyklę Nr. 37 laikomos nuorodomis į Taisyklę Nr. 37 ir į teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios jos serijos pakeitimus.
3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA
- 3.1. Patvirtinimo paraišką teikia prekės pavadinimo arba ženklo turėtojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas.

Pareiškėjo nuožiūra joje nurodoma, kad įtaisą galima įrengti transporto priemonėje, esant įvairaus dydžio atskaitos ašies posvyriui transporto priemonės atskaitos plokštumų arba žemės paviršiaus atžvilgiu, arba kad jis gali suktis aplink savąją atskaitos ašį; šie skirtingi įrengimo reikalavimai nurodomi pranešimo blanke. Paraiškoje nurodoma:
- 3.1.1. ar šoninis gabaritinis žibintas skirtas spinduliuoti geltoną ar raudoną šviesą.
- 3.2. Prie kiekvieno tipo šoninio gabaritinio žibinto patvirtinimo paraiškos pridedama:
  - 3.2.1. pakankamai detalūs brėžiniai (3 egzemplioriai), kad būtų galima atpažinti žibinto tipą, kuriuose nurodoma žibinto geometrinė(s) padėtis (-ys), kurioje (-se) jis gali būti montuojamas transporto priemonėje, atliekant bandymus atskaitos ašimi laikoma stebėjimo ašis (horizontalusis kampas $H = 0^\circ$, vertikalusis kampas $V = 0^\circ$), ir taškas, atliekant bandymus laikomas atskaitos centru, vertikalųjų ir horizontalųjų liestinių santykis su šviečiamuoju paviršiumi ir jų atstumas nuo žibinto atskaitos centro; brėžiniuose turi būti nurodyta patvirtinimo numeriui skirta vieta ir papildomi simboliai, rašomi prie patvirtinimo ženklo apskritimo.
  - 3.2.2. trumpas techninis aprašas, kuriame visų pirma nurodoma (išskyrus tuos atvejus, kai žibintai yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais):
    - a) nustatytoji (-osios) kaitinamosios (-ųjų) lempos (-ų) kategorija arba kategorijos; minėta kaitinamosios lempos kategorija turi atitikti vieną iš Taisyklėje Nr. 37 ir teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios jos serijos pakeitimuose nurodytų kategorijų, ir (arba)
    - b) specialusis šviesos šaltinio modulio atpažinties kodas;
  - 3.2.3. du žibintų bandiniai; jei paraiška teikiama dėl šoninių gabaritinių žibintų, kurie nėra vienodi, tačiau simetriški ir tinkami montuoti po vieną iš abiejų – kairės ir dešinės – transporto priemonės pusių ir (arba) po vieną priekyje ir gale, gali būti pateikiami vienodi bandiniai, tinkami montuoti tik dešinėje arba tik kairėje transporto priemonės pusėje ir (arba) tik priekyje arba tik gale;

4. ŽENKLAI
- 4.1. Patvirtinti pateikti šoniniai gabaritiniai žibintai turi būti:
- 4.2. su pareiškėjo prekės pavadinimu arba prekės ženklu; šie ženklai turi būti aiškiai įskaitomi ir nenutrinami;
- 4.3. aiškiai, įskaitomai ir nenutrinamai paženklinėti (išskyrus žibintus su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais), nurodant:
- a) nustatytąją (-ąsias) kaitinamosios (-ųjų) lempos (-ų) kategoriją arba kategorijas; ir (arba)
- b) specialųjį šviesos šaltinio modulio atpažinties kodą;
- 4.4. su pakankamo dydžio vieta patvirtinimo ženklui ir 5.4 punkte nustatytiems papildomiems simboliams; ta vieta nurodoma 3.2.1 punkte paminėtuose brėžiniuose;
- 4.5. su vardinės įtampos arba įtampos intervalo ir vardinės galios ženklais, jeigu žibintai yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais arba šviesos šaltinio moduliu (-iais).
- 4.6. Jeigu žibintai yra su šviesos šaltinio moduliu (-iais), ant šviesos šaltinio modulio (-ių) pateikiami toliau nurodyti ženklai.
- 4.6.1. Pareiškėjo prekės pavadinimas arba prekės ženklas; šie ženklai turi būti aiškiai įskaitomi ir nenutrinami.
- 4.6.2. Specialusis modulio atpažinties kodas, kuris turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas. Šio specialiojo atpažinties kodo pirmosios raidės turi būti MD (nuo žodžio MODULIS), po kurių turi būti patvirtinimo ženklas be apskritimo, kaip nurodoma 5.4.1.1 punkte, taip pat papildomi simboliai ar ženklai, jeigu naudojama keletas netapačių šviesos šaltinių modulių; šis specialusis atpažinties kodas nurodomas 3.2.1 punkte minėtuose brėžiniuose.
- Patvirtinimo ženklas neturi atitikti ant žibinto, kuriame naudojamas modulis, naudojamo ženklo, tačiau abu ženklai turi būti to paties pareiškėjo;
- 4.6.3. Vardinės įtampos ir vardinės galios ženklai.
5. PATVIRTINIMAS
- 5.1. Jeigu abu šoniniai gabaritiniai žibintai, pateikti patvirtinti pagal 3.2.3 punktą, atitinka šios taisyklės nuostatas, patvirtinimas turi būti suteiktas.
- 5.2. Suteikiamas kiekvieno patvirtinto tipo patvirtinimo numeris. Jo pirmieji du skaitmenys rodo pakeitimų, į kuriuos įtraukti prieš patvirtinimo suteikimą padaryti naujausi ir svarbiausi techniniai taisyklės pakeitimai, serijos numerį. Ta pati Susitariančioji Šalis negali paskirti šio numerio kitam šoninio gabaritinio žibinto tipui, kuriam taikoma ši taisyklė, išskyrus tuo atveju, jei tipo išplėtimo patvirtinimas suteikiamas šoniniam gabaritiniam žibintui, kuris skiriasi tik spinduliuojamos šviesos spalva.
- 5.3. Šios taisyklės 2 priede pateikto pavyzdžio pranešimas apie šoninio gabaritinio žibinto tipo patvirtinimą, tipo išplėtimo patvirtinimą arba atsisakymą suteikti tipo patvirtinimą perduodamas šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims.
- 5.4. Be 4.2, 4.3 ar 4.4 punktuose nurodytų ženklų kiekvieno šoninio gabaritinio žibinto, atitinkančio pagal šią taisyklę patvirtintą tipą, vietoje, paminėtoje 4.4 punkte, nurodoma:

- 5.4.1. tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:
- 5.4.1.1. apskritimas aplink E raidę, po kurios nurodomas skiriamasis patvirtinimą suteikusių šalių numeris ⁽¹⁾;
- 5.4.1.2. 5.2 punkte nurodytas patvirtinimo numeris;
- 5.4.2. papildomas SM1 arba SM2 simbolis.
- 5.4.3. pirmieji du patvirtinimo ženklo skaitmenys, žymintys naujausią šios taisyklės pakeitimų seriją, kurie gali būti nurodomi šalia minėto papildomojo simbolio;
- 5.4.4. vertikali rodyklė, nurodoma ant sumažintosios šviesos sklaidos įtaisų, atitinkančių šios taisyklės 4 priedo 2.5 punkto nuostatas, ir nukreipta žemyn nuo horizontalios dalies.
- 5.5. 5.4.1–5.4.3 punktuose minėti ženklai ir simboliai turi būti nenutrunami ir aiškiai įskaitomi net tada, kai įtaisas sumontuojamas transporto priemonėje.
- 5.6. Jeigu sugrupuoti, kombinuoti arba tarpusavyje sujungti žibintai atitinka keleto taisyklių reikalavimus, gali būti tvirtinamas vienas tarptautinis patvirtinimo ženklas, su sąlyga, kad tokie žibintai nėra sugrupuoti, kombinuoti ar tarpusavyje sujungti su žibintu ar žibintais, kurie neatitinka kurios nors iš tų taisyklių.
- 5.6.1. Patvirtinimo ženklas turi būti sudarytas iš apskritimo aplink E raidę ir skiriamąjį patvirtinimą suteikusių šalių numerį; patvirtinimo ženklas gali būti pažymėtas bet kurioje sugrupuotųjų, kombinuotųjų ar tarpusavyje sujungtųjų žibintų vietoje, su sąlyga, kad:
- 5.6.1.1. yra matomas juos sumontavus;
- 5.6.1.2. nė viena sugrupuotųjų, kombinuotųjų arba tarpusavyje sujungtųjų žibintų šviesą praleidžianti dalis negali būti pašalinta kartu nepašalinant patvirtinimo ženklo.
- 5.7. Kiekvieno žibinto, atitinkančio kiekvieną taisyklę, pagal kurią buvo suteiktas patvirtinimas, atpažinties simbolis kartu su atitinkamos pakeitimų, į kuriuos įtraukti suteikiant patvirtinimą padaryti naujaisi ir svarbiausi techniniai taisyklės pakeitimai, serijos numeriu nurodomi:
- 5.7.1. ant bet kurio atitinkamo šviesą spinduliuojančio paviršiaus, arba
- 5.7.2. viename įrenginyje taip, kad būtų galima aiškiai atpažinti kiekvieną žibintą (žr. 3 priedo 2 pavyzdyje parodytus tris galimus pavyzdžius).

⁽¹⁾ 1 – Vokietija, 2 – Prancūzija, 3 – Italija, 4 – Nyderlandai, 5 – Švedija, 6 – Belgija, 7 – Vengrija, 8 – Čekija, 9 – Ispanija, 10 – Serbija, 11 – Jungtinė Karalystė, 12 – Austrija, 13 – Liuksemburgas, 14 – Šveicarija, 15 (nenaudojamas), 16 – Norvegija, 17 – Suomija, 18 – Danija, 19 – Rumunija, 20 – Lenkija, 21 – Portugalija, 22 – Rusijos Federacija, 23 – Graikija, 24 – Airija, 25 – Kroatija, 26 – Slovėnija, 27 – Slovakija, 28 – Baltarusija, 29 – Estija, 30 (nenaudojamas), 31 – Bosnija ir Hercegovina, 32 – Latvija, 33 (nenaudojamas), 34 – Bulgarija, 35 (nenaudojamas), 36 – Lietuva, 37 – Turkija, 38 (nenaudojamas), 39 – Azerbaidžanas, 40 – Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, 41 (nenaudojamas), 42 – Europos bendrija (patvirtinimus suteikia valstybės narės, naudojamos atitinkamus EEK simbolius), 43 – Japonija, 44 (nenaudojamas), 45 – Australija, 46 – Ukraina, 47 – Pietų Afrikos Respublika, 48 – Naujoji Zelandija, 49 – Kipras, 50 – Malta, 51 – Korėjos Respublika, 52 – Malaizija, 53 – Tailandas, 54 ir 55 (nenaudojami), 56 – Juodkalnija, 57 (nenaudojamas) ir 58 – Tunisas. Tolesni numeriai kitoms šalims skiriami chronologine tvarka, kuria jos ratifikavo arba prisijungė prie Susitarimo dėl suvienodintų techninių nuostatų priėmimo ratinėms transporto priemonėms, įrangai ir dalims, kurios gali būti montuojamos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse, ir pagal tas nuostatas suteiktų patvirtinimų abipusio pripažinimo sąlygų; apie paskirtus numerius Susitariančiosioms Šalims praneša Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius.

- 5.8. Bendro patvirtinimo ženklo sudedamųjų dalių dydis neturi būti mažesnis nei mažiausias atskiro mažiausio ženklo dydis, kaip reikalaujama taisyklėje, pagal kurią buvo suteiktas patvirtinimas.
- 5.9. Suteikiamas kiekvieno patvirtinto tipo patvirtinimo numeris. Ta pati Susitariančioji Šalis negali skirti to paties numerio kito tipo sąrankai, kuriai taikoma ši taisyklė.
- 5.10. Šios taisyklės 3 priede pateikti atskirojo žibinto (1 pavyzdys) ir sąrankos (2 pavyzdys) patvirtinimo ženklų išdėstymo pavyzdžiai.
- 5.11. Žibintai, sugrupuoti su tokio tipo priekiniu žibintu, kurio lęšis naudojamas ir kito tipo priekiniame žibinte. Taikomos 5.6–5.9 punktuose išdėstytos nuostatos.
- 5.11.1. Tačiau jeigu skirtingų tipų priekiniams žibintams arba žibintų mazgams, sudarytiems iš priekinio žibinto, naudojamas tas pats lęšis, jis gali būti paženklintas skirtingais patvirtinimo ženklais, susijusiais su skirtingų tipų priekiniais žibintais ar žibintų mazgais, su sąlyga, kad ant priekinio žibinto korpuso, net jeigu jis negali būti atskirtas nuo lęšio, pažymėti patvirtinimo ženklai, žymintys tikrąsias funkcijas. Jeigu skirtingų tipų priekinius žibintus sudaro tas pats korpusas, gali būti naudojami skirtingi patvirtinimo ženklai.
- 5.11.2. Šios taisyklės 3 priede pateikiami patvirtinimo ženklų, susijusių su žibintais, sugrupuotais su priekiniais žibintais, pavyzdžiai (3 pavyzdys).
- 5.12. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas. Jis gali būti vidinėje ar išorinėje (permatomoje arba ne) įtaiso dalyje, kuri negali būti atskirta nuo permatomos šviesų spinduliuojančio įtaiso dalies. Įtaisų sumontavus transporto priemonėje arba atidarius slankiąją dalį, kaip antai variklio dangtį, багаžinę arba dureles, ženklas turi būti visuomet matomas.
6. BENDRIEJI TECHNINIAI REIKALAVIMAI
- 6.1. Kiekvienas patvirtinti pateiktas šoninis gabaritinis žibintas turi atitikti šios taisyklės 7 ir 8 dalyse nurodytus techninius reikalavimus.
- 6.2. Šoniniai gabaritiniai žibintai projektuojami ir konstruojami taip, kad nežiūrint galimos vibracijos įprastinio naudojimo sąlygomis jie ir toliau veiktų tinkamai ir pasižymėtų šioje taisyklėje nustatytais charakteristikomis.
- 6.3. Jeigu tai yra šviesos šaltinio moduliai, patikrinama, ar:
- 6.3.1. šviesos šaltinio modulis (-iai) sukonstruotas (-i) taip, kad:
- a) kiekvieno šviesos šaltinio modulio įrengimo padėtis gali būti tik nustatyta teisingoji padėtis ir jį būtų galima pašalinti tik naudojant įrankį (-ius);
- b) jeigu įtaiso korpuse naudojamas daugiau nei vienas šviesos šaltinio modulis, skirtingas charakteristikas turintys šviesos šaltinio moduliai negali būti pakeičiami vienas kitu tame pačiame žibinto korpuse.
- 6.3.2. Šviesos šaltinio modulis (-iai) turi būti apsaugomas (-i) nuo sugadinimo.
- 6.4. Jeigu tai yra keičiama (-os) kaitinamoji (-osios) lempa (-os):
- 6.4.1. gali būti naudojama (-os) bet kokios kategorijos ar kategorijų kaitinamoji (-osios) lempa (-os), patvirtinta (-os) vadovaujantis Taisykle Nr. 37, su sąlyga, kad Taisyklėje Nr. 37 ir teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios serijos pakeitimuose nenustatyta jokių naudojimo apribojimų;
- 6.4.2. įtaisas turi būti sukonstruotas taip, kad kaitinamosios lempos tvirtinimo padėtis galėtų būti tik teisingoji padėtis;
- 6.4.3. kaitinamosios lempos laikiklis turi atitikti Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (IEC) leidinyje 60061 pateiktas charakteristikas. Naudojamas laikiklio duomenų lapas, susijęs su naudojamos kaitinamosios lempos kategorija.

7. SPINDULIUOJAMOS ŠVIESOS STIPRIS

7.1. Kiekvieno iš abiejų bandinių spinduliuojamos šviesos stipris turi būti:

Šoninių gabaritinių žibintų kategorija		SM1	SM2
7.1.1. Mažiausias stipris	Atskaitos ašyje	4,0 cd	0,6 cd
	Nurodytame kampiniame lauke, išskyrus pirmiau nurodytą atvejį	0,6 cd	0,6 cd
7.1.2. Didžiausias stipris	Nurodytame kampiniame regos lauke ⁽¹⁾	25,0 cd	25,0 cd
7.1.3. Kampinis regos laukas	Horizontalė	± 45 laipsniai	± 30 laipsnių
	Vertikalė	± 10 laipsnių	± 10 laipsnių

7.1.4. Jeigu žibinte yra daugiau kaip vienas šviesos šaltinis:

sugedus kuriam nors iš šviesos šaltinių, žibinto šviesos stipris turi atitikti būtiniausius reikalavimus; kai įjungiami visi šviesos šaltiniai, nurodytas didžiausias šviesos stipris neturi būti viršytas.

Visi nuosekliai sujungti šviesos šaltiniai laikomi vienu šviesos šaltiniu.

7.2. Už atskaitos ašies ir šios taisyklės 1 priedo schemose apibrėžtų kampinių regos laukų ribose kiekvieno iš abiejų pateiktų šoninių gabaritinių žibintų spinduliuojamos šviesos stipris:

7.2.1. kiekviena kryptimi, atitinkančia taškus, nurodytus šios taisyklės 4 priede pateiktoje šviesos sklaidos verčių lentelėje, turi būti ne didesnis kaip 7.1 punkte nustatyto mažiausio dydžio ir minėtoje lentelėje pagal atitinkamą kryptį nustatyto procentinio dydžio sandauga;

7.2.2. regos lauke, kurio ribose šoninis gabaritinis žibintas yra matomas, jokia kryptimi neturi viršyti 7.1 punkte nustatyto didžiausio dydžio;

7.2.3. Turi būti laikomasi šios taisyklės 4 priedo 2.2 punkto nuostatos dėl stiprio pokyčių tam tikruose taškuose.

7.3. 4 priede, į kurį nuoroda daroma 7.2.1 punkte, pateikiama informacija apie naudotinus matavimo metodus.

8. SPINDULIUOJAMOS ŠVIESOS SPALVA

8.1. Šoninis gabaritinis žibintas turi spinduliuoti geltoną šviesą, tačiau gali spinduliuoti raudoną šviesą, jeigu tolimiausias šoninis gabaritinis žibintas sugrupuotas, kombinuotas ar tarpusavyje sujungtas su galiniu gabaritiniu žibintu, galinio kontūro galiniu gabaritiniu žibintu, galiniu rūko žibintu, stabdymo žibintu, arba sugrupuotas su galiniu šviesogrąžiu atšvaitu arba turi su juo bendrą šviesą spinduliuojančio paviršiaus dalį.

8.2. 4 priedo 2 dalyje apibrėžto šviesos sklaidos tinklelio laukelyje spinduliuojamos šviesos spalva privalo atitikti pagrindinių spalvių koordinacių ribines vertes, nustatytas atitinkamai spalvai, kai matavimai atliekami laikantis šios taisyklės 5 priedo nuostatų. Už šio laukelio ribų neturi būti pastebima didelių spalvinių pokyčių.

9. BANDYMO TVARKA

9.1. Matavimai atliekami su šoniniam gabaritiniam žibintui rekomenduojamo tipo standartine bespalve kaitinamąja lempa, kurią reguliuojant gaunamas atskaitinis šviesos srautas, nustatytas šio tipo lempai, atsižvelgiant į 9.2 punkto nuostatas.

⁽¹⁾ Be to, jeigu šoninis gabaritinis žibintas yra raudonos spalvos, 60–90° kampiniame regos lauke horizontalia kryptimi ir ± 20° vertikalia kryptimi link transporto priemonės priekio didžiausio spinduliuojamos šviesos stiprio vertė neturi viršyti 0,25 cd.

- 9.2. Visi žibintų su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais (kaitinamosiomis lempomis ir kt.) matavimai atliekami esant atitinkamai 6,75 V, 13,5 V arba 28,0 V įtampai.

Jeigu šviesos šaltiniams energija tiekama specialiu maitinimo šaltiniu, nustatoma pirmiau nurodytų dydžių maitinimo šaltinio įėjimo gnybtų įtampa. Bandymų laboratorija gali pareikalauti, kad gamintojas pateiktų specialųjį maitinimo šaltinį, kuriuo šviesos šaltiniams tiekama energija.

- 9.3. Pagal signalinės šviesos įtaiso atskaitos ašį nustatomos tariamojo paviršiaus ribinės vertės.

10. ŠONINIO GABARITINIO ŽIBINTO TIPO PAKEITIMAI IR IŠPLĖTIMO PATVIRTINIMAS

- 10.1. Apie bet kokius šoninio gabaritinio žibinto tipo pakeitimus pranešama žibintą patvirtinusiai kompetentingai institucijai. Tada institucija gali:

10.1.1. laikyti, kad padaryti pakeitimai beveik negali turėti neigiamos įtakos ir kad šoninis gabaritinis žibintas tebeatitinka reikalavimus, arba

10.1.2. reikalauti iš technikos tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymų ataskaitos.

10.2. Apie suteiktą patvirtinimą arba atsisakymą jį suteikti, nurodant pakeitimus, 5.3 punkte nustatyta tvarka pranešama šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims

10.3. Tipo išplėtimo patvirtinimą suteikianti kompetentinga institucija suteikia serijos numerį kiekvienam pranešimo blankui, užpildytam dėl minėto tipo išplėtimo, ir praneša apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims, naudodama šios taisyklės 2 priede pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

11. GAMYBOS ATITIKTIS

Gamybos atitikties procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) taikant šiuos reikalavimus:

11.1. pagal šią taisyklę patvirtinti šoniniai gabaritiniai žibintai turi būti pagaminti taip, kad atitiktų tipą, kuris patvirtintas įvykdžius 7 ir 8 dalyse nustatytus reikalavimus.

11.2. Turi būti laikomasi būtiniausių gamybos atitikties kontrolės procedūrų reikalavimų, nustatytų šios taisyklės 6 priede.

11.3. Turi būti laikomasi būtiniausių inspektoriaus atliekamos bandinių atrankos reikalavimų, nustatytų šios taisyklės 7 priede.

11.4. Tipo patvirtinimą suteikusi institucija bet kuriuo metu gali patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikomą atitikties kontrolės metodiką. Paprastai šie patikrinimai atliekami kartą per dvejus metus.

12. BAUDOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ

12.1. Pagal šią taisyklę suteiktas šoninio gabaritinio žibinto tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jei nesilaikoma pirmiau nustatytų reikalavimų.

12.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis panaikina patvirtinimą, kurį buvo anksčiau suteikusi, ji nedelsdama apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms Susitariančiosioms Šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

13. VISIŠKAS GAMYBOS NUTRAUKIMAS

Jeigu patvirtinimo turėtojas visiškai nutraukia pagal šią taisyklę patvirtinto tipo šoninių gabaritinių žibintų gamybą, apie tai jis praneša patvirtinimą suteikusiai institucijai. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms Susitarimo Šalims, naudodama šios taisyklės 2 priede pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

14. UŽ PATVIRTINIMO BANDYMUS ATSAKINGŲ TECHNIKOS TARNYBŲ IR ADMINISTRACINIŲ PADALINIŲ PAVADINIMAI IR ADRESAI
- Šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys Jungtinių Tautų Sekretariatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų technikos tarnybų ir patvirtinimą suteikiančių administracijos padalinių, kuriems siunčiami pranešimo dėl kitose šalyse suteikto patvirtinimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą, tipo išplėtimo patvirtinimo arba patvirtinimo panaikinimo blankai, pavadinimus ir adresus.
15. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS
- 15.1. Nuo oficialios šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis neturi atsisakyti suteikti EEK patvirtinimo pagal šią taisyklę su pakeitimais, padarytais 3 papildymu.
- 15.2. Praėjus 24 mėnesiams nuo šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo datos, šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys EEK patvirtinimą suteikia tik tuo atveju, jeigu teikiamo tvirtinti šoninio gabaritinio žibinto tipas atitinka šios taisyklės su pakeitimais, padarytais 3 papildymu, reikalavimus .
- 15.3. Šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys neturi atsisakyti suteikti tipo, patvirtinto pagal šios taisyklės pradinę versiją ir vėlesnius papildymus, išplėtimo patvirtinimo.
- 15.4. 12 mėnesių nuo šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo dienos Susitariančiosios Šalys, taikančios šią taisyklę, turi toliau teikti šoninių gabaritinių žibintų tipų, kurie atitinka šios taisyklės pradinės versijos ir vėlesnių papildymų reikalavimus, patvirtinimus.
- 15.5. EEK tipo patvirtinimai, suteikti pagal šią taisyklę anksčiau nei praėjo 12 mėnesių nuo minėtos įsigaliojimo datos, ir visi tipo išplėtimo patvirtinimai, įskaitant suteiktuosius pagal šios taisyklės pradinę versiją ir vėlesnius papildymus, lieka galioti neribotą laiką. Kai šoninių gabaritinių žibintų tipas, patvirtintas pagal šios taisyklės pradinę versiją ir vėlesnius papildymus, atitinka šios taisyklės su pakeitimais, padarytais 3 papildymu, reikalavimus, patvirtinimą suteikusi Susitariančioji Šalis apie tai praneša kitoms Susitariančiosioms Šalims, taikančioms šią taisyklę.
- 15.6. Nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis neturi drausti pagal šios taisyklės 3 papildymą patvirtinto tipo šoninių gabaritinių žibintų.
- 15.7. Kol nepraėjo 36 mėnesiai nuo šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo dienos, nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis neturi drausti pagal šios taisyklės pradinę versiją ir vėlesnius pakeitimus patvirtinto tipo šoninių gabaritinių žibintų.
- 15.8. Praėjus 36 mėnesiams nuo šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo dienos, nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis neturi drausti parduoti šios taisyklės 3 papildymo reikalavimų neatitinkančio tipo šoninių gabaritinių žibintų, nebent šoninis gabaritinis žibintas skirtas montuoti naudojamoje transporto priemonėje kaip atsarginė dalis.
- 15.9. Šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys toliau teikia šoninių gabaritinių žibintų tipo patvirtinimą, remdamosi visais ankstesniais taisyklės papildymais, su sąlyga, kad šoniniai gabaritiniai žibintai skirti montuoti naudojamose transporto priemonėse kaip atsarginės dalys.
- 15.10. Nuo oficialios šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis neturi drausti montuoti transporto priemonėje šoninių gabaritinių žibintų, patvirtintų pagal šią taisyklę su pakeitimais, padarytais 3 papildymu.
- 15.11. 48 mėnesius nuo šios taisyklės 00 serijos pakeitimų 3 papildymo įsigaliojimo dienos Susitariančiosios Šalys, taikančios šią taisyklę, turi toliau leisti montuoti transporto priemonėje šoninius gabaritinius žibintus, patvirtintus pagal šios taisyklės pradinę versiją.

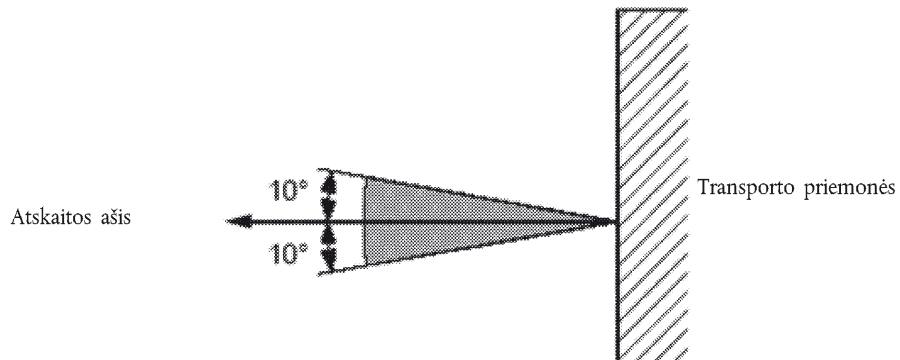

- 15.12. Praėjus 48 mėnesiams nuo šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo dienos, šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys gali drausti montuoti šoninius gabaritinius žibintus, neatitinkančius šios taisyklės su pakeitimais, padarytais 3 papildymu, reikalavimų, naujose transporto priemonėse, kurių nacionalinis tipo patvirtinimas arba atskiras tipo patvirtinimas suteiktas praėjus daugiau kaip 24 mėnesiams nuo 3 papildymo įsigaliojimo dienos.
- 15.13. Praėjus 60 mėnesiams nuo įsigaliojimo dienos, šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys gali drausti montuoti šoninius gabaritinius žibintus, neatitinkančius šios taisyklės su pakeitimais, padarytais 3 papildymu, reikalavimų, naujose transporto priemonėse, kurios pirmą kartą buvo užregistruotos po daugiau kaip 60 mėnesių nuo šios taisyklės 3 papildymo įsigaliojimo dienos.
-

1 PRIEDAS

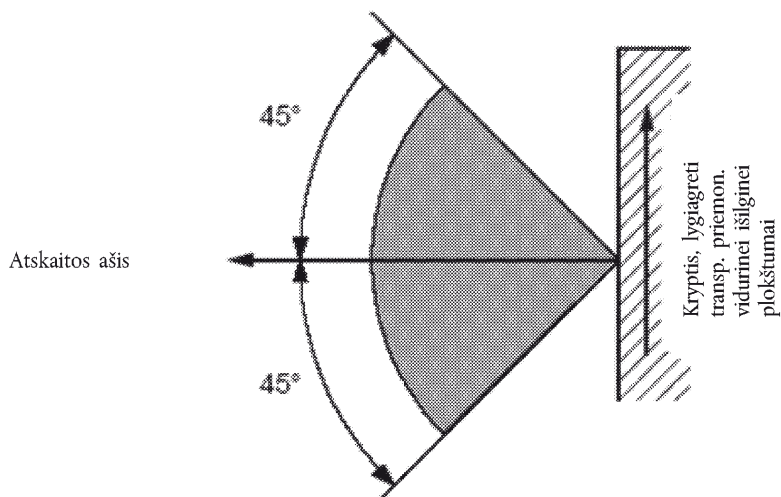
ERDVINEI ŠVIESOS SKLAIDAI BŪTINI MAŽIAUSI KAMPAI

Mažiausi vertikalūs kampai, SM1 ir SM2:

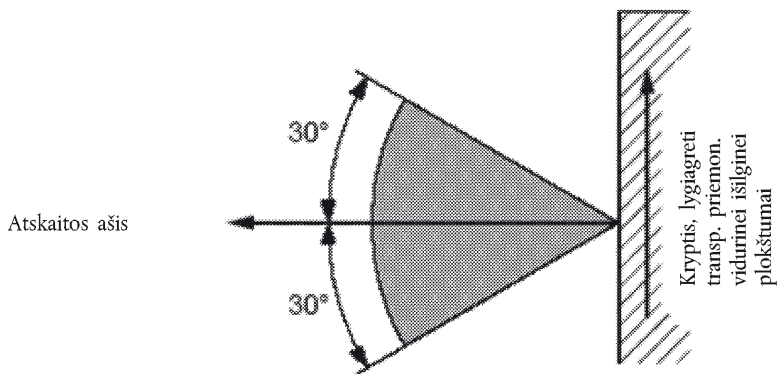

Žemiau horizontalės esantį 10° kampą galima sumažinti iki 5°, jeigu žibintai montuojami ne didesniame kaip 750 mm aukštyje virš žemės.

Mažiausi horizontalūs kampai, SM1:

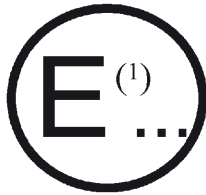
Mažiausi horizontalūs kampai, SM2:

2 PRIEDAS

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 x 297 mm))

Parengė: administracijos pavadinimas

.....

.....

.....

dėl ⁽²⁾: PATVIRTINIMO SUTEIKIMO,
 IŠPLĖTIMO PATVIRTINIMO,
 ATSAKYMO SUTEIKTI PATVIRTINIMĄ,
 PATVIRTINIMO PANAIKINIMO,
 VISIŠKO GAMYBOS NUTRAUKIMO

šoninio gabaritinio žibinto, paženklinto SM1/SM2 simboliu, tipo ⁽²⁾ pagal Taisyklę Nr. 91

Patvirtinimo Nr. .... Tipo išplėtimo patvirtinimo Nr. ....

1. Šoninio gabaritinio žibinto prekės pavadinimas arba ženklas: .....
2. Šoninio gabaritinio žibinto tipo gamintojo pavadinimas: .....
3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....
4. Gamintojo atstovo, jei toks yra, pavadinimas ir adresas: .....
5. Pateikta patvirtinti (data): .....
6. Už patvirtinimo bandymus atsakinga technikos tarnyba: .....
7. Bandymų ataskaitos data: .....
8. Bandymų ataskaitos numeris: .....
9. Glaustas aprašas ⁽³⁾: .....
 Spinduliuojamos šviesos spalva: geltona/raudona ⁽²⁾
 Kaitinamosios (-ųjų) lempos (-ų) skaičius, kategorija (-os): .....
 Šviesos šaltinio modulis: yra/nėra ⁽²⁾
 Specialusis šviesos šaltinio modulio atpažinties kodas: .....
 Geometrinės montavimo sąlygos ir susiję pokyčiai, jeigu jie yra: .....
10. Patvirtinimo ženklo padėtis: .....
11. Tipo išplėtimo patvirtinimo motyvas (-ai) (jeigu taikoma): .....
12. Patvirtinimas suteiktas, patvirtinimą suteikti atsisakyta, tipo išplėtimas patvirtintas ir (arba) patvirtinimas panaikintas: ⁽²⁾ .....
13. Vieta: .....
14. Data: .....
15. Parašas: .....
16. Patvirtinimą suteikusiai administracinei tarnybai pateiktų dokumentų sąrašas pridedamas prie šio pranešimo ir gali būti gautas pateikus prašymą .....

⁽¹⁾ Patvirtinimą suteikusios, tipo išplėtimą patvirtinusios, atsisakiusios suteikti patvirtinimą ir (arba) patvirtinimą panaikinusios šalies skiriamasis numeris (žr. taisyklėje pateiktas tvirtinimo nuostatas).

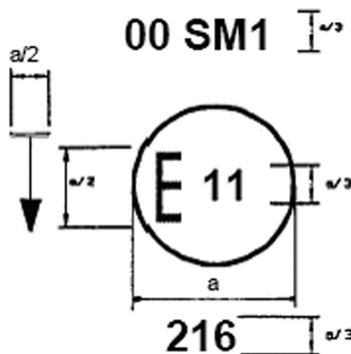
⁽²⁾ Išbraukti, kas netaikoma.

⁽³⁾ Jeigu žibintai yra su nekečiamaisiais šviesos šaltiniais, nurodomas šviesos šaltinių skaičius ir galia.

3 PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLŲ IŠDĖSTYMAS

1 a pavyzdys

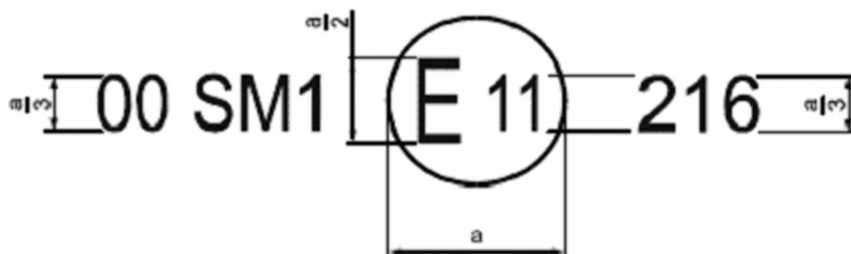

a = 5 mm min.

Įtaisas su pirmiau nurodytu patvirtinimo ženklu — tai šoninis gabaritinis žibintas, patvirtintas Jungtinėje Karalystėje (E11) vadovaujantis Taisykle Nr. 91; patvirtinimo numeris yra 216. Vertikali rodyklė, prasidedanti nuo horizontalaus segmento ir nukreipta žemyn, rodo leidžiamą šio įtaiso montavimo aukštį, kuris nuo žemės paviršiaus turi būti ne didesnis kaip 750 mm.

Pastaba. Greta SM1 simbolio nurodytas numeris rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal šios taisyklės pradinės versijos reikalavimus.

1 b pavyzdys

a = 5 mm min.

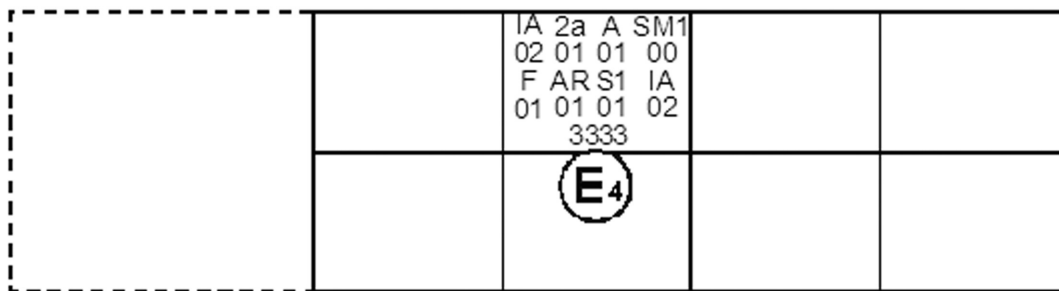
2 pavyzdys

Supaprastintas ženklavimas ant vienam mazgui priklausančių kelių žibintų sąrankos

A PAVYZDYS

	3333 E ₁	IA 02	2a 01	A 01	SM1 00
		F 01	AR 01	S1 01	IA 02

B PAVYZDYS

C PAVYZDYS

Pastaba. Trys patvirtinimo ženklo pavyzdžiai (A, B ir C) vaizduoja tris galimus šviesos signalizavimo įtaiso, kurio du arba daugiau žibintų sudaro tą patį sugrupuotų, kombinuotų arba tarpusavyje sujungtų žibintų mazgą, ženklavimo būdus.

Patvirtinimo ženklas rodo, kad įtaisas, kuris pavirtintas Nyderlanduose (E4) ir kuriam suteiktas patvirtinimo numeris 3333, sudaro:

IA klasės galinis ir šoninis šviesogražis atšvaitas, patvirtintas vadovaujantis Taisykle Nr. 3 su 02 serijos pakeitimais,

2a kategorijos galinis posūkio žibintas, patvirtintas vadovaujantis Taisykle Nr. 6 su 01 serijos pakeitimais,

galinis gabaritinis žibintas (R), patvirtintas vadovaujantis Taisykle Nr. 7 su 01 serijos pakeitimais,

galinis rūko žibintas (F), patvirtintas vadovaujantis Taisykle Nr. 38 su 01 serijos pakeitimais,

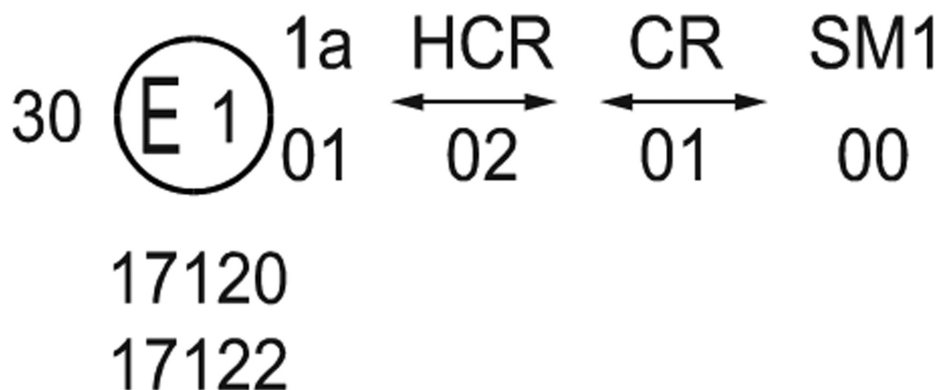
atbulinės eigos žibintas (AR), patvirtintas vadovaujantis Taisykle Nr. 23 su 01 serijos pakeitimais,

stabdomo žibintas (S1), patvirtintas vadovaujantis Taisykle Nr. 7 su 01 serijos pakeitimais,

šoninis gabaritinis žibintas (SM1), patvirtintas vadovaujantis dabartinės taisyklės pradine versija.

Žibintas, tarpusavyje sujungtas su priekiniu žibintu

3 pavyzdys

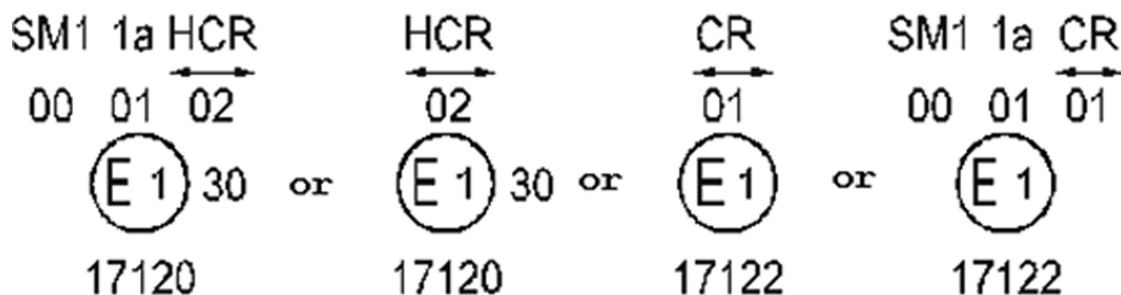
Pirmiau pateiktame pavyzdyje parodoma, kaip ženklintas lęšis, skirtas naudoti šių skirtingų tipų priekiniuose žibintuose

arba: priekiniame žibinte su artimąja šviesa, pritaikyta eismui dešiniąja ir kairiąja kelio juosta, ir tolimąja šviesa, kurios didžiausias šviesos stipris yra 86 250–101 250 kandelių, kuris patvirtintas Vokietijoje (E1) vadovaujantis Taisyklės Nr. 8 su 02 serijos pakeitimais reikalavimais ir kuris tarpusavyje sujungtas su priekiniu posūkio žibintu, patvirtintu vadovaujantis Taisyklės Nr. 6 01 serijos pakeitimais ir sugrupuotu su šoniniu gabaritiniu žibintu vadovaujantis šios taisyklės pradine versija,

arba: priekiniame žibinte su artimąja šviesa, pritaikyta eismui dešiniąja ir kairiąja kelio juosta, ir tolimąja šviesa, kuris patvirtintas Vokietijoje (E1) vadovaujantis Taisyklės Nr. 1 su 01 serijos pakeitimais reikalavimais ir kuris tarpusavyje sujungtas su tuo pačiu minėtu priekiniu posūkio žibintu ir tuo pačiu šoniniu gabaritiniu žibintu,

arba net: abiejuose minėtuose priekiniuose žibintuose, patvirtintuose kaip atskirasis žibintas.

Ant pagrindinės priekinio žibinto dalies nurodomas tik vienas galiojantis patvirtinimo numeris, pvz.:

4 pavyzdys

Šviesos šaltinio moduliai

MD E3 17325

Šviesos šaltinio modulis su pirmiau nurodytu atpažinties kodu, patvirtintas kartu su Italijoje (E3) patvirtintu žibintu; patvirtinimo numeris yra 17325.

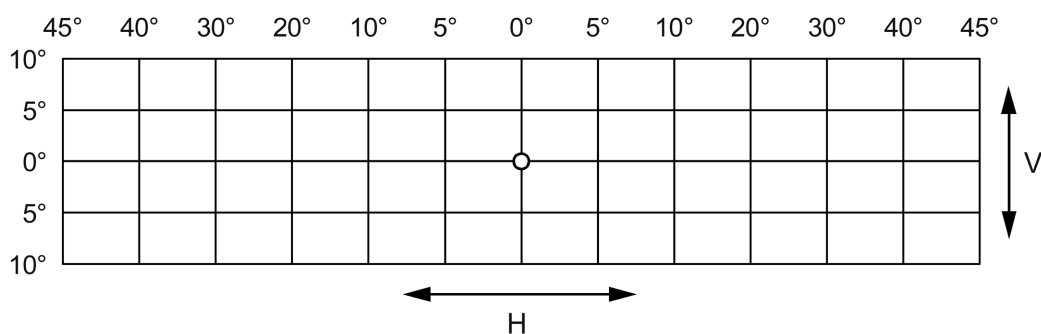
4 PRIEDAS

FOTOMETRINIAI MATAVIMAI

1. Matavimo metodas
  - 1.1. Atliekant fotometrinius matavimus, trikdančių atspindžių vengiama pasirinkus tinkamą maskavimą.
  - 1.2. Jeigu matavimų rezultatai užginčijami, matavimai atliekami taip, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:
    - 1.2.1. turi būti matuojama iš tokio atstumo, kad būtų laikomasi atvirkštinio atstumo kvadrato dėsnio;
    - 1.2.2. matavimo įranga turi būti tokia, kad, žvelgiant iš šviesos atskaitos centro, kampinė imtuvo apertūra būtų nuo 10 minučių iki 1 laipsnio;
    - 1.2.3. tariama, kad tam tikrai stebėjimo kryptiai taikomų šviesos stiprio reikalavimų yra paisoma, jeigu šių reikalavimų paisoma juos taikant kryptiai, kuri nuo stebėjimo krypties nukrypsta ne daugiau kaip vienu ketvirtadaliu laipsnio.
  - 1.3. Jeigu įtaisą transporto priemonėje galima sumontuoti daugiau kaip vienoje padėtyje arba skirtingų padėčių srityje, pakartotiniai fotometriniai matavimai atliekami kiekvienoje padėtyje arba gamintojo nurodytos atskaitos ašies sritys kraštutinėse padėtyse.
  - 1.4. Kryptys $H = 0^\circ$ ir $V = 0^\circ$ atitinka atskaitos ašį (transporto priemonėje ši ašis yra horizontali, statmena vidurinei išilginei transporto priemonės plokštumai ir nukreipta privaloma stebėjimo kryptimi). Ji kerta atskaitos centrą.

2. Šviesos sklaidos lentelė

2.1. Šoninių gabaritinių žibintų SM1 kategorija

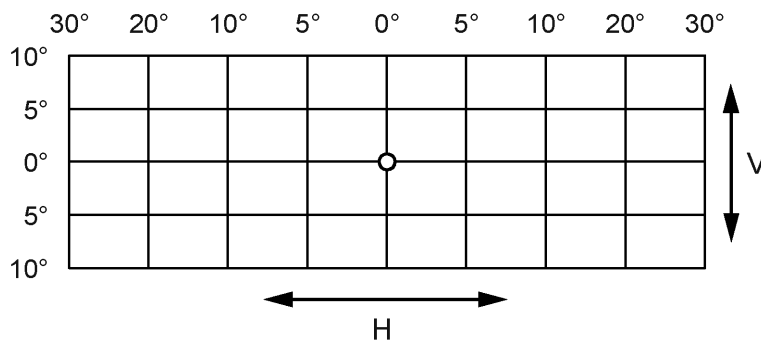
2.1.1. Mažiausios vertės:

0,6 cd bet kuriame taške, išskyrus atskaitos ašį, kurioje vertė turi būti 4,0 cd.

2.1.2. Didžiausios vertės:

25,0 cd bet kuriame taške

2.2. Šoninių gabaritinių žibintų SM2 kategorija

2.2.1. Mažiausios vertės:

0,6 cd bet kuriame taške

2.2.2. Didžiausios vertės:

25,0 cd bet kuriame taške

2.3. Jeigu šoniniai gabaritiniai žibintai yra SM1 ir SM2 kategorijos, gali pakakti patikrinti tik penkis už bandymus atsakingos institucijos pasirinktus taškus.

2.4. Pirmiau nurodytame šviesos sklaidos laukelyje, kuris brėžinyje pavaizduotas kaip tinklelis, šviesos pluoštas turėtų būti iš esmės vienodas – laukelio dalyje, apibrėžtoje tinklelio linijomis, visomis kryptimis spinduliuojamos šviesos stipris turi bent jau atitikti mažiausias vertes, taikomas atitinkamoms tinklelio linijoms.

2.5. Tačiau tuo atveju, jei nustatytasis įtaiso montavimo aukštis nuo žemės paviršiaus yra ne didesnis kaip 750 mm, fotometrinis stipris tikrinamas ne didesniu kaip 5° kampu, nukreiptu žemyn.

3. Žibintų fotometrinių matavimas

Fotometrinės charakteristikos tikrinamos toliau nurodyta tvarka.

3.1. Jei tai yra nekeičiamieji šviesos šaltiniai (kaitinamosios lempos ir kt.):

kai žibinte sumontuoti šviesos šaltiniai, vadovaujamosi šios taisyklės 9.2 punktu.

3.2. Jei tai yra keičiamos kaitinamosios lempos:

kai juose sumontuotos kaitinamosios lempos, gautos šviesos stiprio vertės tikslinamos esant 6,75 V, 13,5 V arba 28,0 V įtampai. Pataisinis faktorius — atskaitinio šviesos srauto ir vidutinės šviesos srauto vertės santykis esant tam tikrai įtampai (6,75 V, 13,5 V ar 28,0 V). Kiekvienos naudotos kaitinamosios lempos faktinis šviesos srautas neturi nukrypti nuo vidutinės vertės daugiau kaip $\pm 5\%$. Užtuot taikius minėtą metodą, atskaitinį šviesos srautą spinduliuojanti standartinė kaitinamoji lempa gali būti montuojama paeiliui visose padėtyse, kuriose išmatuotos vertės susumuojamos.

3.3. Bet kurio signalinio žibinto, išskyrus turinčius kaitinamąją (-ąsias) lempą (-as), šviesos stiprio vertės, išmatuotos nuo įjungimo praėjus 1 minutei ir praėjus 30 minučių, turi atitikti mažiausias ir didžiausias vertes. Šviesos stiprio pasiskirstymo lygis, praėjus nuo įjungimo 1 minutei, gali būti apskaičiuotas remiantis šviesos stiprio pasiskirstymo lygiu, apskaičiuotu nuo įjungimo praėjus 30 minučių, taikant kiekviename bandymo taške šviesos stiprio verčių, išmatuotų aukštosios įtampos sąlygomis nuo įjungimo praėjus 1 minutei ir praėjus 30 minučių, koeficientą.

5 PRIEDAS

Spinduliuojamos šviesos spalva. pagrindinių spalvių koordinatės (spalva)

Kolorimetrinės charakteristikos tikrinamos naudojantis šviesos šaltiniu, kurio spalvinė temperatūra yra 2 854° K ir kuris atitinka Tarptautinės apšvietimo komisijos (ICI) A klasės apšvietimo įtaisą. Jeigu žibintai yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais (kaitinamosiomis lempomis ir pan.), kolorimetrinės charakteristikos turėtų būti tikrinamos tuomet, kai šviesos šaltiniai yra žibinte, vadovaujantis šios taisyklės 9.2 punktu.

---

6 PRIEDAS

BŪTINIAUSI GAMYBOS ATITIKTIES KONTROLĖS PROCEDŪRŲ REIKALAVIMAI

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

- 1.1. Tariama, kad atitiktis reikalavimų mechaniniu ir geometriniu požiūriu laikomasi, jei skirtumai neviršija įprastų šioje taisyklėje apibrėžtų gamybos nuokrypų.
- 1.2. Serijinės gamybos šoninių gabaritinių žibintų fotometrinių charakteristikų atitiktis neginčijama, jeigu atliekant bet kurio atsitiktine tvarka pasirinkto šoninio gabaritinio žibinto fotometrinių charakteristikų bandymą, kai šoninis gabaritinis žibintas yra su standartine kaitinamąja lempa, arba kai šoninis gabaritinis žibintas yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais (kaitinamosiomis lempomis arba pan.), ir kai visi matavimai atliekami esant atitinkamai 6,75 V, 13,5 V arba 28,0 V įtampai:
  - 1.2.1. nė viena išmatuotoji vertė nenukrypsta į blogąją pusę nuo šioje taisyklėje nustatytų verčių daugiau kaip 20 %;
  - 1.2.2. jeigu šoninis gabaritinis žibintas yra su keičiamuoju šviesos šaltiniu ir jei pirmiau aprašyto bandymo rezultatai neatitinka reikalavimų, šoninių gabaritinių žibintų bandymai kartojami naudojant kitą standartinę kaitinamąją lempą.
- 1.3. Pagrindinių spalvių koordinacių turi būti laikomasi, kai šoninis gabaritinis žibintas yra su standartine kaitinamąja lempa, arba jeigu šoninis gabaritinis žibintas yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais (kaitinamosiomis lempomis arba pan.), kai kolorimetrinės charakteristikos tikrinamos šviesos šaltiniui esant šoniniame gabaritiname žibinte.

2. BŪTINIAUSI GAMINTOJO ATLIEKAMOS ATITIKTIES PATIKROS REIKALAVIMAI

Patvirtinimo ženklo turėtojas nustatyta dažnumu atlieka bent jau toliau nurodytus kiekvieno tipo šoninio gabaritinio žibinto bandymus. Bandymai atliekami pagal šios taisyklės nuostatas.

Jei atrinkti bandiniai neatitinka konkretaus bandymo tipo, turi būti atlikta papildoma atranka ir papildomas bandymas. Gamintojas imasi veiksmų atitinkamų gaminių atitikčiai užtikrinti.

2.1. Bandymų pobūdis

Remiantis šia taisykle, atliekant gamybos atitikties bandymus, nustatomos fotometrinės ir kolorimetrinės charakteristikos.

2.2. Bandymų metodai

- 2.2.1. Bandymai paprastai atliekami taikant šioje taisyklėje nustatytus metodus.
- 2.2.2. Gamintojui atliekant bet kurį atitikties bandymą gali būti taikomi lygiaverčiai metodai, jeigu gaunamas už patvirtinimo bandymus atsakingos kompetentingos institucijos leidimas. Gamintojas turi įrodyti, kad taikomi metodai yra lygiaverčiai šioje taisyklėje nustatytiems metodams.
- 2.2.3. Taikant 2.2.1 ir 2.2.2 punktus, būtina reguliariai kalibruoti bandymų įrangą ir ją reguliuoti, kad įranga atitiktų kompetentingos institucijos atliktus matavimus.
- 2.2.4. Visais atvejais turi būti taikomi šioje taisyklėje nurodyti standartiniai metodai, visų pirma atliekant administracinę patikrą ir bandinių atranką.

2.3. Bandinių atrankos pobūdis

Šoninių gabaritinių žibintų bandiniai atrenkami atsitiktine tvarka iš vienodų gaminių partijos. Vienoda partija – to paties tipo, apibrėžto pagal gamintojo taikomus gamybos metodus, šoninių gabaritinių žibintų rinkinys.

Paprastai vertinami skirtingose gamyklose pagaminti serijiniai gaminiai. Tačiau gamintojas gali grupuoti skirtingų gamyklų duomenis apie tą patį tipą, jeigu jose taikoma ta pati kokybės sistema ir kokybės valdymas.

2.4. Išmatuotos ir užregistruotos fotometrinės charakteristikos

4 priede išvardytose vietose ir reikiamose pagrindinių spalvių koordinatėse atliekami atrinktojo žibinto mažiausių verčių fotometriniai matavimai.

2.5. Priimtumo kriterijai

Gamintojas privalo užtikrinti statistinį bandymų rezultatų apdorojimą ir, kartu su kompetentinga institucija, apibrėžti gaminių priimtumo kriterijus, kad būtų laikomasi atitikties patikrai taikomų techninių reikalavimų, nustatytų šios taisyklės 11.1 punkte.

Priimtumo kriterijai turi būti tokie, kad esant 95 % pasiklovimo lygiui, mažiausia tikimybė, kad bandinys atitiks atrankinio tikrinimo reikalavimus pagal 7 priedą (pirmoji bandinių atranka), būtų 0,95.

---

7 PRIEDAS

BŪTINIAUSI INSPEKTORIAUS ATLIEKAMOS BANDINIŲ ATRANKOS REIKALAVIMAI

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

- 1.1. Atitiktis reikalavimų mechaniniu ir geometriniu požiūriu laikomasi, jeigu, vadovaujantis šioje taisyklėje pateiktais reikalavimais, skirtumai neviršija įprastų gamybos nuokrypų.
- 1.2. Serijinės gamybos šoninių gabaritinių žibintų fotometrinių charakteristikų atitiktis neginčijama, jeigu atliekant bet kurio atsitiktine tvarka pasirinkto šoninio gabaritinio žibinto fotometrinių charakteristikų bandymą, kai šoninis gabaritinis žibintas yra su standartine kaitinamąja lempa, arba kai šoninis gabaritinis žibintas yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais (kaitinamosiomis lempomis arba pan.), ir kai visi matavimai atliekami esant atitinkamai 6,75 V, 13,5 V arba 28,0 V įtampai:
- 1.2.1. nė viena išmatuotoji vertė nenukrypsta į blogąją pusę nuo šioje taisyklėje nustatytų verčių daugiau kaip 20 %;
- 1.2.2. jeigu šoninis gabaritinis žibintas yra su keičiamuoju šviesos šaltiniu ir jei pirmiau aprašyto bandymo rezultatai neatitinka reikalavimų, šoninių gabaritinių žibintų bandymai kartojami naudojant kitą standartinę kaitinamąją lempą.
- 1.2.3. Į šoninius gabaritinius žibintus su akivaizdžiais defektais neatsižvelgiama.
- 1.3. Pagrindinių spalvių koordinacių turi būti laikomasi, kai šoninis gabaritinis žibintas yra su standartine kaitinamąja lempa, arba jeigu šoninis gabaritinis žibintas yra su nekeičiamaisiais šviesos šaltiniais (kaitinamosiomis lempomis arba pan.), kai kolorimetrinės charakteristikos tikrinamos šviesos šaltiniui esant šoniniame gabaritiname žibinte.

2. PIRMOJI BANDINIŲ ATRANKA

Per pirmąją bandinių atranką atsitiktine tvarka pasirenkami keturi šoniniai gabaritiniai žibintai. Pirmasis bandinys, kurį sudaro du įtaisai, pažymimas A raide, antrasis bandinys, kurį sudaro du įtaisai, B raide.

2.1. Atitiktis neginčijama

- 2.1.1. Taikant šio priedo 1 brėžinyje pavaizduotą bandinių atrankos tvarką, serijinės gamybos būdu pagamintų šoninių gabaritinių žibintų atitiktis neginčijama, jeigu išmatavus gaunamos toliau nurodytos šoninių gabaritinių žibintų verčių nuokrypos į blogąją pusę:

2.1.1.1. A bandinys

A1: vieno šoninio gabaritinio žibinto	0 proc.
vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip	20 proc.
A2: abiejų šoninių gabaritinių žibintų didesnė kaip	0 proc.
bet ne didesnė kaip	20 proc.
pereinama prie B bandinio;	

2.1.1.2. B bandinys

B1: abiejų šoninių gabaritinių žibintų	0 proc.
--	---------

- 2.1.2. arba jei A bandinys atitinka 1.2.2 punkto sąlygas.

2.2. Atitiktis ginčijama

- 2.2.1. Taikant šio priedo 1 brėžinyje pavaizduotą bandinių atrankos tvarką, serijinės gamybos būdu pagamintų šoninių gabaritinių žibintų atitiktis ginčijama ir gamintojas įpareigojamas užtikrinti, kad jo gaminiai atitiktų reikalavimus (atitiktis užtikrinimas), jeigu išmatavus gaunamos toliau nurodytos šoninių gabaritinių žibintų verčių nuokrypos:

2.2.1.1. A bandinys

A3: vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip	20 proc.
vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	20 proc.
bet ne didesnė kaip	30 proc.

2.2.1.2. B bandinys

B2: A2 atveju, vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip bet ne didesnė kaip vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip	0 proc. 20 proc. 20 proc.
B3: A2 atveju, vieno šoninio gabaritinio žibinto vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip bet ne didesnė kaip	0 proc. 20 proc. 30 proc.

2.2.2. arba jei A bandinys neatitinka 1.2.2 punkto sąlygų.

2.3. Patvirtinimo panaikinimas

Atitiktis užginčijama ir taikoma 12 dalis, jeigu, atlikus šio priedo 1 brėžinyje pavaizduotą bandinių atranką ir matavimus, gaunamos šios šoninių gabaritinių žibintų verčių nuokrypos:

2.3.1. A bandinys

A4: vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	20 proc. 30 proc.
A5: abiejų šoninių gabaritinių žibintų didesnė kaip	20 proc.

2.3.2. B bandinys

B4: A2 atveju, vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip bet ne didesnė kaip vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	0 proc. 20 proc. 20 proc.
B5: A2 atveju, abiejų šoninių gabaritinių žibintų didesnė kaip	20 proc.
B6: A2 atveju, vieno šoninio gabaritinio žibinto vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	0 proc. 30 proc.

2.3.3. arba jei A ir B bandiniai neatitinka 1.2.2 punkto sąlygų.

3. PAKARTOTINĖ BANDINIŲ ATRANKA

A3, B2 ir B3 atvejais per du mėnesius nuo pranešimo būtina atlikti pakartotinę bandinių atranką ir atrinkti trečiąją bandinį (C), sudarytą iš dviejų šoninių gabaritinių žibintų, ir ketvirtąją bandinį (D), sudarytą iš dviejų šoninių gabaritinių žibintų, atrinktų iš gaminių, pagamintų užtikrinus atitiktį.

3.1. Atitiktis neginčijama

3.1.1. Taikant šio priedo 1 brėžinyje pavaizduotą bandinių atrankos tvarką, serijinės gamybos būdu pagamintų šoninių gabaritinių žibintų atitiktis neginčijama, jeigu išmatavus gaunamos toliau nurodytos šoninių gabaritinių žibintų verčių nuokrypos:

3.1.1.1. Bandinys C

C1: vieno šoninio gabaritinio žibinto vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip	0 proc. 20 proc.
C2: abiejų šoninių gabaritinių žibintų didesnė kaip bet ne didesnė kaip pereinama prie D bandinio;	0 proc. 20 proc.

3.1.1.2. D bandinys

D1: C2 atveju, abiejų šoninių gabaritinių žibintų	0 proc.
--	---------

- 3.1.2. arba jei C bandinys atitinka 1.2.2 punkto sąlygas.
- 3.2. Atitiktis ginčijama
- 3.2.1. Taikant šio priedo 1 brėžinyje pavaizduotą bandinių atrankos tvarką, serijinės gamybos būdu pagamintų šoninių gabaritinių žibintų atitiktis ginčijama ir gamintojas įpareigojamas užtikrinti, kad jo gaminiai atitiktų reikalavimus (atitikties užtikrinimas), jeigu išmatavus gaunamos toliau nurodytos šoninių gabaritinių žibintų verčių nuokrypos:
- 3.2.1.1. D bandinys
D2: C2 atveju,	
vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	0 proc.
bet ne didesnė kaip	20 proc.
vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip	20 proc.
- 3.2.1.2. arba jei C bandinys neatitinka 1.2.2 punkto sąlygų.
- 3.3. Patvirtinimo panaikinimas
- Atitiktis užginčijama ir taikoma 12 dalis, jeigu, atlikus šio priedo 1 brėžinyje pavaizduotą bandinių atranką ir matavimus, gaunamos šios šoninių gabaritinių žibintų verčių nuokrypos:
- 3.3.1. Bandinys C
C3: vieno šoninio gabaritinio žibinto ne didesnė kaip	20 proc.
vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	20 proc.
C4: abiejų šoninių gabaritinių žibintų didesnė kaip	20 proc.
- 3.3.2. D bandinys
D3: C2 atveju,	
vieno šoninio gabaritinio žibinto 0 arba didesnė kaip	0 proc.
vieno šoninio gabaritinio žibinto didesnė kaip	20 proc.
- 3.3.3. arba jei C ir D bandiniai neatitinka 1.2.2 punkto sąlygų.

1 pav.

